7/7587

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

SAYI : B.05.0.MAH.0.65.00.002/ 8066 13/6../2002
KONU : Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ : a) TBMM Başkanlığının 06.12.2000 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02/8050 6/1067-7877/19272 sayılı yazısı.
b) TBMM Başkanlığının 06.05.2002 tarihli ve KAN.KAR.MD.A.01.0.GNS.0.10.00.02/7876 7/7587 sayılı yazısı.

İlgi (a) yazı ile sözlü olarak cevaplandırılması istenilen, ancak ilgi (b) yazı ile yazılıya çevrilen; Adıyaman Milletvekili Sayın Mahmut GÖKSU'nun "Mahalli İdareler Reformu Yasa Tasarısına ilişkin" önergesine cevap teşkil edecek bilgiler aşağıya çıkarılmıştır:

Bakanlığımca; Kalkınma Planları ve 57 inci Hükümet Programında yer alan ilke ve hedefler doğrultusunda, başta yerel yönetimleri güçlendirmek ve gelirlerini artırmak amacıyla hazırlanan "Merkezi İdareyle Mahalli İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esasları ile Mahalli İdarelerle İlgili Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" nın TBMM İçişleri Komisyonunda görüşmeleri tamamlanmış olup, Tasarı halen Plan ve Bütçe Komisyonu gündeminde bulunmaktadır.

Tasarıda yer alan; belediyelere, il genel meclisi üyelerine ve muhtarlara ilişkin düzenlemeler hakkındaki bilgiler, ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Rüştü Kazım YÜCELEN
Bakan

Eki: 4 sayfa

DAĞITIM :
Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/7587

MERKEZİ İDAREYLE MAHALLİ İDARELER ARASINDA GÖREV BÖLÜŞÜMÜ VE HİZMET İLİŞKİLERİNİN ESASLARI İLE MAHALLİ İDARELERLE İLGİLİ ÇEŞİTLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI'NDA BELEDİYELER, İL GENEL MECLİSİ ÜYELERİ VE MUHTARLAR HAKKINDA YER ALAN DÜZENLEMELER

A- BELEDİYELER

I- MALİ YAPININ GÜÇLENDİRİLMESİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

a) Genel bütçe vergi gelirlerinden belediyelere nüfus esasına göre dağıtılan % 6'lık payın, % 8'e çıkarılması (Tüm belediyeler),

a) Büyükşehirlere benzer şekilde, illerde toplanan genel bütçe vergi hasılatının % 5'inin o ildeki belediyelere nüfuslarına göre dağıtılması (Büyükşehirler dışındaki belediyeler),

a) Kalkınmada öncelikli yöre belediyelerine genel bütçe payı (binde 5),

a) 900'lü hatlar, özel mesaj servisleri ve benzerlerinin Haberleşme Vergisi kapsamına alınması ve Haberleşme Vergisinin oranının % 1'den % 2'ye çıkarılması (Tüm belediyeler),

a) Doğalgazın Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi kapsamına alınması (Yeni) (Tüm belediyeler, büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri),

a) 1992 yılından bu yana artırılmayan ve bu nedenle de sembolik hale gelen çeşitli belediye harçlarının (İmar, işgal ve benzeri harçlar) tarifelerinin 100 kat artırılması ve enflasyona karşı korunması için her yıl Yeniden Değerleme Katsayısı oranında otomatik artırılması (Tüm belediyeler),

a) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa ek madde eklenmek suretiyle, mahalli idare hizmetlerinde kullanılmak üzere yapılan bazı işlem ve kağıtlar için mahalli idare hizmetlerine katılma payı ödenmesi,

a) Motorlu taşıtlar vergisinin % 25'i inin nüfus esasına göre belediyelere dağıtılması. (Büyükşehirlerde % 35'i büyükşehir, , % 65'i de büyükşehir dahilindeki ilçe ve alt kademe belediyelerine)

a) Büyükşehirlerde Yangın Sigorta Vergisinin tahsilatının büyükşehir belediyelerine bırakılması (İtfaiye hizmetleri büyükşehir belediyesinde olduğundan),

a) Belediye bütçelerinden bazı kurumlar için ayrılan yasal payların kaldırılması.

I- İMARLA İLGİLİ DÜZENLEMELER

a) Büyükşehir belediyelerine, kendi görev alanına giren işlerin imar uygulamalarını yapma yetkisi verilmesi,

a) Büyükşehir ilçe ve alt kademe belediye meclislerinin sadece imara ilişkin kararlarının büyükşehir belediye başkanının onayına sunulması,

a) Büyükşehir sınırları içinde ve mücavir alanlarında Büyükşehir Belediye Kanununa tabi olmayan yeni belediye kurulmasının yasaklanması,

a) Belediye kurulmasında imar yönünden sakınca olmaması kriterinin getirilmesi,

a) Belediye ve il özel idarelerinin hür türlü teknik personeli sözleşmeli olarak çalıştırabilme imkanı,

a) Büyükşehir belediyelerinin, büyükşehir ilçe ve alt kademe belediyeleri üzerinde imar denetiminin güçlendirilmesi,

a) Belediye zabıtasının imar, çevre ve turizm konularında işbölümü ve ihtisaslaşmaya gidebilme imkanı.

I- PERSONEL, KADRO, ÖZLÜK HAKLARI VE HİZMETİÇİ EĞİTİME İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1. Belediye ve il özel idarelerinde memur ve işçi kadrolarının bu idarelerin meclislerinin kararı ve valinin onayı ile ihdası ve değiştirilmesi,
1. Geçici işçi çalıştırma kolaylığı,
1. Teknik personel, sağlık personeli, avukat ve mütercimlerin sözleşmeli olarak çalıştırılma kolaylığı,
1. Belediye üst yönetiminde sözleşmeli personel ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarında çalışan personelin istihdam kolaylığı,
1. Belediye meclisi üyelerine İçişleri Bakanlığınca belirlenecek sınırlar içerisinde ödenek verilmesi,
1. Belediye meclisi ve il genel meclisi üyelerinin devlet memuru gibi sağlık yardımından faydalanması,
1. Belediye meclisi üyelerinin isteğe bağlı olarak Emekli Sandığı ile ilişkilendirilmesi ve geçmiş hizmetlerini borçlanabilme imkanı getirilmesi,
1. Belediye başkanlığını kaybedenlerin, Emekli Sandığı ile ilişkilerini devam ettirme imkanı,
1. Belediye başkanlarına makam aracı kullanma imkanı,
1. İtfaiye personeline fiili hizmet zammı (yıpranma payı) imkanı.

I- AÇIKLIK, KATILIM VE HALK DENETİMİNE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1. Belediyeler ve il özel idareleri için açıklık ve katılımı sağlayıcı ve toplum kesimlerinin bilgi alma, görüş oluşturma, öneride bulunma haklarının mecburiyetinin getirilmesi,
1. Gerçek ve tüzel kişilere, belediye ve il özel idareleri karar organlarının karar ve toplantı zabıtlarının kendilerini ilgilendiren kısmını isteme hakkı getirilmesi,
1. Belediye meclislerinde genel görüşme imkanının getirilmesi,
1. İl özel idarelerinin ve belediyelerin üçer aylık mali durum raporlarının halkın bilgisine sunulması,
1. Belediye-mahalle işbirliği imkanının güçlendirilmesi.

I- YENİ GÖREV VE YETKİLERE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

a) Gıda maddesi üretilen ve satılan yerlerin denetimi,

a) Kültürel ve tarihi eserlerin korunması,

a) Mahallelere yardım görevi,

a) Yazışma yetkisinin geliştirilmesi,

a) Paraların kamu bankalarına yatırılması, özel bankalar aracılığıyla vergi ve benzeri gelir tahsilatı kolaylığı,

a) Belediyelerin emir ve yasaklarına uymayanlara yönelik müeyyidelerin artırılması,

a) Belediyelerin Milli Eğitim Bakanlığının izni ile meslek kursları, yetiştirici ve tamamlayıcı kurslar açma yetkisi,

a) Spor hizmetlerine ilişkin yetkilerinin artırılması.

7/7587

I- ETKİNLİK VE VERİMLİLİĞİN ARTIRILMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1. Belediyeler ve il özel idarelerinin genel, katma ve özel bütçeli kuruluşlar ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirme imkanı,

1. Belediyelere ve il özel idarelerine Devletin eğitim, sağlık, kültür, spor bina ve tesislerinin yapım, bakım, onarım ve ayni ihtiyaçlarını karşılama imkanı verilmesi,

1. Belediye ve il özel idarelerinin kendi aralarında işbirliği ve yardımlaşma imkanlarının geliştirilmesi, ortak hizmet projeleri yürütme imkanlarının geliştirilmesi.

I- BELEDİYE-BÜYÜKŞEHİR KURULMASINA İLİŞKİN DÜZENLEMELER

1. Belediye kurulma şartlarının geliştirilmesi,
   - Nüfus 10.000
   - Mesafe 5.000
   - İmar yönünden sakınca yaratmama
   - Nüfusu 100 binin üstündeki en yakın belediyeye 5000 metreden daha yakın olmama
   - Öz gelir yeterliliği
   - Su havzası, sit ve orman alanı ve benzeri yerlerde olmama

1. Büyükşehir belediyesi kurulabilme kriterlerinin geliştirilmesi
   - İl merkez belediyesi nüfusu ile bu belediyenin sınırlarından itibaren 5 km. lik alan içerisinde asgari 300.000 nüfus
   - Büyükşehir sınırları içinde ilçe ve alt kademe belediyelerinin bir arada olabilmesi imkanı,

1. Büyükşehir belediyesi sınırları dışındaki belediye ve köylerin büyükşehir sınırları içine alınma imkanı,

1. Büyükşehir belediyesi ve mücavir alan sınırları içinde 3030 sayılı Kanuna tabi olmayan belediye kurulmasının yasaklanması.

I- DEVİRLERE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

Hazinenin özel mülkiyetindeki arazilerin belediyelere ve il özel idarelere devri.

I- DİĞER DÜZENLEMELER

1. İl özel idareleri ve belediyelerin yurt dışı ve kardeş şehir ilişkilerinin devletin dış politikasına uygun esaslara bağlanması (Dışişleri Bakanlığının uygun görüşü üzerine İçişleri Bakanlığının onayına bağlanması),

1. Meydan, cadde, sokak ve benzeri yerlere isim verilmesi ve amblem, flama benzerlerinin belirlenmesinde mülki amirin onayının alınması,

1. Belediyelerin borçlanmalarının belirli esaslara bağlanması,

1. İl özel idare ve belediyelerin taşıt alımlarının Bakanlar Kurulu İznine tabi olmaktan çıkarılması.

B- İL GENEL MECLİSİ ÜYELERİ

1. İl genel meclisi üyelerine, 1200 gösterge rakamının memur maaş katsayısıyla çarpımı miktarında ödenek verilmesi öngörülmektedir.

1. İl genel meclisi üyelerinin devlet memuru gibi sağlık ve cenaze yardımından faydalanmasına ilişkin düzenleme yapılmaktadır.

1. İl genel meclisi üyeleri, isteğe bağlı olarak Emekli Sandığı ile ilişkilendirilmekte ve geçmiş hizmetlerini borçlanabilme imkanı getirilmektedir.

C- MUHTARLAR

1- Köy ve mahalle muhtarlarının maaşlarının artırılması ve BAĞ-KUR kesintilerinin kaynaktan yapılması,

1- köy muhtarlarının il genel meclisi ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilmeleri,

1- Mahalle muhtarlarının belediye meclisi ihtisas komisyonu toplantılarına katılabilmeleri

1- Belediyelere, mahalle muhtarlıklarına yardımcı olma görevi verilmesi,

1- İl Özel idarelerine, köy muhtarlıklarına yardımcı olma görevi verilmesi.